

LAKIALOITE 63/2001 vp

Laki tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnalle

Lakialoitteessani esitän toimivallan siirtoa tuomioistuimelta poliisille rattijuopumukseen liittyvissä ajokieltoasioissa, kuitenkin niin, että ajokiellon määrääminen törkeissä rattijuopumustapauksissa jäisi edelleen yksinomaan tuomioistuimen toimivaltaan.

Rattijuopumukseen liittyviä ajokieltoja koskevassa lainsäädännössä on turhaa byrokratiaa, mikä aiheuttaa huomattavasti lisätyötä tuomioistuinlaitokselle. Poliisiviranomainen määrää ensin väliaikaisen ajokiellon, jonka jälkeen rikos menee syyteharkintaan ja syyttäjä tekee päätöksen asian käsittelystä tuomioistuimessa. Käytännössä tähän kuluu kohtuuttoman paljon työvoimaa ja -aikaa verrattuna siihen, että väliaikaisen

ajokiellon määräävä poliisipäällystöön kuuluva henkilö voisi suoraan päättää ajokiellosta sakko-rangaistusta koskevan rangaistusmääräysmenettelyn yhteydessä. Näin menettely olisi yhdenmukainen myös sen kanssa, että poliisi on toimivaltainen määräämään ajokieltoon toistuvien liikenne rikkomuksien vuoksi.

Ihmisten oikeusturvan takaisi se, että poliisin ajokieltoa koskevasta päätöksestä voisi luonnollisesti valittaa toimivaltaiseen tuomioistuimeen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

tieliikennelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 78 §:n 1 momentti, 79 §:n 1—3 momentti ja 80 a §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 78 §:n 1 momentti laissa 435/1991, 79 §:n 1 momentti laissa 676/1990 sekä 79 §:n 2 ja 3 momentti laissa 435/1991 sekä 80 a §:n 1 momentti mainitussa laissa 676/1990, seuraavasti:

78 §

Ajokieltoon määrääminen

Edellä 75 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa ajokiellon määrää poliisi. Ajokielto määrätään olemaan voimassa enintään viisi

vuotta. Poliisiviranomaisen päätöksessä on mainittava ajokiellon viimeinen voimassaolopäivä. Poliisiviranomaisen päätös pannaan täytäntöön valituksesta huolimatta.

— — — — —

79 §

Ehdollinen ajokielto

Poliisi voi, jollei yleinen etu muuta vaadi, määrätä ajokiellon ehdollisena, jos ajo-oikeus on ajokieltoon määrättävälle ammatin takia välttämätön tai jos siihen on muu erityisen painava syy, eikä teosta ole aiheutunut vaaraa toisten turvallisuudelle. Ajokiellon tai väliaikaisen ajokiellon aikana tai 2 momentissa tarkoitettuna koetusajana tehdystä teosta ei voida määrätä ajokieltoa ehdollisena.

Ajokielto on ehdollinen poliisin asettaman määräajan (koetusajana), jonka pituus on vähintään vuosi ja enintään kolme vuotta. Koetusajana alkaa ehdollisen ajokiellon sisältävän päätöksen julistamisesta tai antamisesta. Poliisiviranomaisen päätöksessä on määrättävä ehdollisen ajokiellon koetusajan päättymispäivä.

Poliisin on määrättävä ehdollisena määrätty ajokielto pantavaksi täytäntöön, jos ajokieltoon määrätty syyllistyy koetusajana 75 §:n 1 momentissa tarkoitettuun tekoon. Ehdollisena määrätty ajokielto voidaan kuitenkin jättää määräämättä pantavaksi täytäntöön, jos kuljettajaa ei tuomita 75 §:n 1 momentissa tarkoitettua teosta rangaistukseen. Määrättäessä ehdollinen ajokielto pantavaksi täytäntöön on ajokiellon viimeinen voimassaolopäivä ajokielloista pisimpään voimassa olevan ajokiellon viimeinen voi-

massaolopäivä. Poliisiviranomaisen päätös pannaan täytäntöön valituksesta huolimatta. Poliisiviranomaisen päätöksessä on mainittava ne seikat, joiden nojalla ehdolliseksi määrätty ajokielto määrätään pantavaksi täytäntöön. Jollei ehdollisena määrättyä ajokieltoa ole yhden vuoden kuluessa koetusajan päättymisestä määrätty pantavaksi täytäntöön, se on rauennut.

80 a §

Ajokiellon saattaminen tuomioistuimen käsiteltäväksi

Jos ajo-oikeuden haltija ei tyydy poliisin hänelle 75 §:n 1 momentin taikka 2 momentin 3 tai 4 kohdan nojalla määräämään ajokieltoon, hänellä on oikeus saattaa asia yleisen alioikeuden käsiteltäväksi. Sitä varten hänen tulee ilmoittaa asia viikon kuluessa ajokieltopäätöksen tiedoksisaamisesta sen paikkakunnan alioikeuden kansliaan, jossa rikos on tehty. Tuomioistuimen on viivytyksettä ilmoitettava asian saattamisesta yleisen alioikeuden käsiteltäväksi ajokiellosta päättäneelle poliisille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta
20 .

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2001

Pertti Hemmilä /kok